

Πρόεδρος του ΤΕΕΣ ανέλυσε την εξωτερική δράση της Ρωσικής Εκκλησίας στην ομιλία του στο Ινστιτούτο Γενικής Ιστορίας

Μπροστά στο προσωπικό του Ινστιτούτου Γενικής Ιστορίας της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών με πρόσκληση του Διευθυντή του ακαδημαϊκού Α. Τσουμπαριάν μίλησε στις 23 Δεκεμβρίου 2013 ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας. Η ομιλία είχε ως θέμα τις διαχριστιανικές σχέσεις.

Ο Ιεράρχης τόνισε ότι μέχρι τα μέσα του 20 αιώνα η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας δεν ασκούσε διεθνή πολιτική. Κατά την προεπαναστατική περίοδο την διεθνή πολιτική, συμπεριλαμβανομένης και της εκκλησιαστικής, δεδομένου ότι η Εκκλησία δεν ήταν κεχωρισμένη από την Πολιτεία, την επόπτευε το Υπουργείο Εξωτερικών της Ρωσικής αυτοκρατορίας, ενώ τις πρώτες δεκαετίες του σοβιετικού καθεστώτος η Ρωσική Εκκλησία τελούσε υπό σκληρό διωγμό και σε πλήρη σχεδόν απομόνωση, με μοναδικές εξαιρέσεις μερικές επιστολές του Αγιωτάτου Πατριάρχη Τύχωνα και αργότερα του Μητροπολίτη Σεργίου Στραγκορόντσκι με τη Ρωσική Διασπορά.

Μόνο μετά την μεταπολεμική εποχή η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας απέκτησε δυνατότητα πρόσβαση στο διεθνή χώρο. Ειδικότερα δε οι ορισμένοι Ιεράρχες έλαβαν άδεια να ταξιδεύουν στο εξωτερικό και να έχουν συναντήσεις με τη Ρωσική Διασπορά. Ανανεώθηκαν επίσης οι επαφές της Ρωσικής Εκκλησίας με τους Ρωμαιοκαθολικούς και τους Προτεστάντες.

Για το συντονισμό της διεθνούς δράσεως το 1946 ιδρύθηκε το Τμήμα Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας. Εν συνεχεία ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας ενημέρωσε για τους Ιεράρχες επικεφαλής του εν λόγω ιδρύματος.

«Τη δεκαετία του 1990 και 2000, το διάστημα κατά το οποίο το Τμήμα διεύθυνε ο Μητροπολίτης Σμολένσκ και Καλίνινγκραντ Κύριλλος (νυν Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών) ήταν περίοδος ριζικών αλλαγών στη σύγχρονη ιστορία της Πατρίδας μας, όταν μια μεγάλη χώρα διαιρέθηκε σε επιμέρους κράτη, ενώ η Εκκλησία έπρεπε ξε αρχή να συνάψει σχέσεις με την πολιτική εξουσία αυτών των κρατών», ανέφερε ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ.

Σχετικά με το θέμα των διαχριστιανικών σχέσεων και ειδικότερα το διάλογο μεταξύ Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών, ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας υπενθύμισε ότι κώλυμα την προσέγγιση μετά το σχίσμα του 1054 εξακολουθούν να αποτελούν το Filioque, δηλαδή η εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό, το δόγμα της Αμώμου Συλλήψεως της Θεοτόκου καθώς και η διδασκαλία περί του Παπικού Πρωτείου.

Μετά τη Β΄ Βατικάνεια Σύνοδο η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία προέβη σε αναθεώρηση της θέσεώς της έναντι στην Ορθοδοξία. Παλαιότερα οι Ορθόδοξοι χαρακτηρίζονταν ως σχισματικοί και αιρετικοί, αποκομμένοι από την Εκκλησία, ενώ η Ορθόδοξη Εκκλησία χαρακτηριζέτο ως αιρετική παρασυναγωγή, Μυστήρια της οποίας είναι άκυρα. Η Β΄ Βατικάνεια Σύνοδος εισηγήθηκε εντελώς νέες διατυπώσεις, σύμφωνα με τις οποίες οι Ορθόδοξες Εκκλησίες έχουν αποστολική διαδοχή και έγκυρα μυστήρια, αλλά ευρίσκονται εκτός κοινωνία μετά της Ρώμης. Αυτό φυσικά επηρέασε και τη θέση των Ορθοδόξων έναντι στους Ρωμαιοκαθολικούς.

Σύμφωνα με τον Σεβασμιώτατο κ. Ιλαρίωνα έκτοτε σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις σχέσεις μεταξύ των Ορθοδόξων και των Ρωμαιοκαθολικών τόσο στο Πανορθόδοξο επίπεδο, όσο και στις διμερείς σχέσεις. Τη δεκαετία 1960-1970 άρχισαν οι συνομιλίες προκειμένου να προετοιμασθεί ένας θεολογικός διάλογος μεταξύ των Ρωμαιοκαθολικών και Ορθοδόξων. «Απορρίψαμε και οι δυο πλευρές τον χαρακτηρισμό του ετέρου ως αιρετικού. Διεξάγουμε διάλογος επί τω τέλει της αποσαφηνίσεως των σχέσεων, της διασαφηνίσεως των θέσεων και ίσως της προσεγγίσεως όπου αυτή καθίσταται εφικτή», σημείωσε ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας. Καρποί του διαλόγου ήταν έγγραφα θεολογικού χαρακτήρος. Όπως πιστεύει ο κ. Ιλαρίωνας το κύριο επίτευγμα είναι το κείμενο του Μπαλαμάντ του 1993, όπου και οι δυο πλευρές απορρίπτουν την ουνία ως μέθοδο εξασφάλισης της ενότητας της Εκκλησίας.

Από το 2006 στα πλαίσια του διαλόγου συζητείται το θέμα της συνοδικότητας και του πρωτείου στην παγκόσμια Εκκλησία. Το αντικείμενο συζητήσεων ήταν ο ρόλος του Επισκόπου Ρώμης, πως την βλέπει η Ορθοδοξία το ρόλο αυτού σήμερα και κατά την πρώτη χιλιετία.

Κατά την ομιλία του ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας αναφέρθηκε στα δυο εντελώς διαφορετικά πρότυπα εκκλησιαστικής δομής στην Δύση και την Ανατολή.

Επίσης έθιξε και το θέμα σχέσεων με τους Προχαλκηδόνιες Εκκλησίες, σημείωσε τις δυσκολίες κατά την επικοινωνία με τις προτεσταντικές κοινότητες, οι οποίες όλο και περισσότερο ασπάζονται το φιλελευθερισμό με αποτέλεσμα την θέσπιση των χειροτονιών των γυναικών, της εκκλησιαστικής ευλογίας των ομόφυλων ενώσεως κλπ. «Λιγοστεύουν όλο και περισσότερα τα σημεία επαφής», υπογράμμισε ο κ. Ιλαρίωνας.

Μετά το πέρας της ομιλίας ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας απάντησε σε ερωτήσεις του ακροατηρίου.

Από την πλευρά του ο κ. Α. Τσουμπαριάν ευχαρίστησε τον φιλοξενούμενο για την ομιλία του και

ανέφερε ότι «Για μας η μελέτη της Ορθοδοξίας στη Ρωσία είναι από τις προτεραιότητές μας ακόμα στα πλαίσια της προετοιμασίας νέων συγγραμμάτων και λειτουργίας του σχεδίου «Ιστορία της Ορθοδοξίας στη Ρωσική Διασπορά», – σημείωσε ο Διευθυντής του Ινστιτούτου Γενικής Ιστορίας της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/51906/>